

ANTECEDENTS: Aquesta concreció dona les directrius per a l'establiment, i l'assignació com a encapçalaments de matèria, dels noms d'edificis i d'altres estructures. Les presents directrius cobreixen els següents tipus d'entitats:

- Detalls d'edificis (finestres, portes, cúpules, habitacions)
- Edificis i conjunts d'edificis (castells, cases, ajuntaments, etc.)
- Fortaleses
- Monuments
- Muralles
- Places
- Ponts
- Portes monumentals
- Túnels

Les directrius d'aquesta concreció fan referència a les estructures que tenen noms diferents de les organitzacions o entitats que les ocupen. Per regla general, quan un edifici es coneix pel mateix nom de l'entitat que l'ocupa, s'estableix un encapçalament de nom d'entitat per a l'entitat en qüestió i l'encapçalament de nom s'empra com a encapçalament de matèria tant per a les obres que tracten de l'organització o de l'entitat, com per a les que tracten de l'edifici. Aquest cas es dona sovint amb esglésies, escoles, hospitals, biblioteques, presons, etc. **Ocasionalment es poden fer excepcions a aquesta regla estudiant cas per cas si hi ha circumstàncies especials que garanteixin l'excepcionalitat.**

1. ENCAPÇALAMENT JA EXISTENTS.

Si es troba emprat un encapçalament relatiu a una estructura que no s'adiu a les directrius presentades en aquesta concreció, s'haurà de deixar en estat REVISAR, per tal de procedir al seu canvi.

2. FORMA DE L'ENCAPÇALAMENT.

a. Model:

1XX X# \$a[Nom de l'estructura] ([Qualificació geogràfica])

4XX X# \$a[Nom(s) alternatiu(s)] ([Qualificació geogràfica])

550 ## \$wg\$a[Tipus d'estructura]\$z[País o divisió de primer ordre]

No s'ha d'afegir un terme genèric del tipus **[Nom de la ciutat]--Edificis, estructures, etc.**; però sí que s'assigna un encapçalament d'aquest tipus a l'obra que s'està catalogant, tal com s'indica en la secció 7, desenvolupada més endavant.

b. Codificació.

Es pot consultar la concreció ESTABLIMENT D'ENCAPÇALAMENTS DUBTOSOS AL CATÀLEG DE NOMS O DE MATÈRIES: CM-120 per a la codificació MARC apropiada pel tipus d'encapçalament proposat.

c. Terme pel qual s'entra l'encapçalament.

L'encapçalament d'un edifici o d'una estructura concreta s'entra directament pel seu nom, sense fer servir la forma invertida i qualificat pel nom de l'entitat geogràfica en la qual l'estructura es troba ubicada. Entreu les estructures localitzades a les ciutats directament sota el seu nom i no pel nom de la ciutat. Per als edificis coneguts per l'adreça, més que per un nom, s'empra l'adreça, per exemple, **Number 10 Downing Street (Londres, Anglaterra)**. Per als detalls dels edificis vegeu la secció 5 d'aquesta concreció.

No es formula un encapçalament per al nom d'una estructura que només consisteix en un terme genèric amb una qualificació geogràfica a menys que existeixi l'evidència que també és el nom pròpiament dit de l'estructura.

d. Llengua.**1) Edificis o estructures posteriors al 1500.**

El nom d'una estructura construïda després del 1500 s'estableix en la llengua vernacle del país on es troba ubicada.

2) Edificis o estructures anteriors al 1500.

Si el nom de l'estructura anterior al 1500 té una forma catalana pròpiament establerta i és d'ús corrent en llengua catalana, s'estableix en català. Per tal de decidir si es compleixen aquestes condicions es consulten les obres de referència en català que es tinguin a mà.

No tracteu les referències genèriques informals al tipus d'estructura (ex. "un castell a..."), com a justificació per establir el seu nom en català. Si no existeix una forma ben establerta del seu nom en català, s'establirà el nom en la llengua vernacle del país on està localitzada.

3) Encapçalaments provisionals.

Si d'acord a les normes tot just esmentades, cal posar la forma vernacle però no s'aconsegueix localitzar-la ni en l'obra que s'està catalogant ni en les obres de referència que es tenen a l'abast, s'empra la forma trobada en el document objecte de catalogació. En un camp 670 s'escriu el següent text: **Establert en català; no s'ha trobat la forma vernacle**. També s'afegeix un camp **667** amb el text "**Quan s'utilitzi de nou s'ha de revisar**". Aquesta provisionalitat també quedarà reflectida en el camp 008/33 (**Nivell establiment**) amb la codificació "c". Si, en catalogar, una obra posterior en la qual cal emprar el mateix encapçalament en qüestió, es troba la forma en la llengua vernacle, es deixa el registre d'autoritat en estat REVISAR per tal d'establir-lo en la forma correcta i per tal de canviar la codificació "c" de provisional per la codificació "a" de "definitivament establert".

3. QUALIFICADOR GEOGRÀFIC.

a. General.

1) Una única jurisdicció.

Per a una estructura totalment ubicada en una única jurisdicció, la qualificació geogràfica es construeix tot situant el nom de la jurisdicció entre parèntesis després del nom de l'estructura.

2) Dues jurisdiccions.

Per a una estructura ubicada en dues jurisdiccions, s'empra el nom de les dues jurisdiccions separades per la conjunció **i**; els noms se citen per ordre alfabètic a menys que l'estructura estigui ubicada majoritàriament en una de les dues jurisdiccions. En aquest cas, la jurisdicció on l'estructura es troba principalment ubicada es posa en primer terme, davant de la conjunció **i**.

3) Més de dues jurisdiccions.

Per a una estructura ubicada en més de dues jurisdiccions, la qualificació geogràfica entre parèntesis s'omet.

4) Últim nom de la jurisdicció.

Només s'empra la darrera forma del nom, és a dir, la més recent, per tal de designar la jurisdicció com a qualificació geogràfica.

5) Forma del nom a emprar.

La forma del nom emprada com a qualificador es la forma establerta en el catàleg d'autoritats, amb les següents consideracions:

- En les qualificacions entre parèntesis no s'empren les abreviatures.
- S'ometen qualificadors del tipus **(Província)**, **(Estat)**, **(Federació)**, **(Ciutat antiga)**, etc.
- Un nom de lloc, qualificat per un nom de lloc més gran, reté aquest qualificador més gran quan el nom de lloc més petit s'empra com a qualificador, tot

substituint el parèntesis per coma espai, per exemple, **Chicago (Illinois)** es converteix en **(Chicago, Illinois)**.

b. Estructura ubicada fora d'una ciutat.**1) General.**

S'empra com a qualificació geogràfica el nom del país en el qual l'estructura es troba ubicada, excepte per als països llistats tot seguit.

<u>País</u>	<u>Qualificador</u>
Austràlia	nom de l'estat
Canadà	nom de la província
Espanya	nom de la comunitat autònoma
Estats Units d'Amèrica	nom de l'estat
Gran Bretanya	nom del país constituent
Malàisia	nom de l'estat

Nota: Per a una llista de les divisions de primer ordre pròpies d'aquests països vegeu la concreció QUALIFICACIÓ DELS ENCAPÇALAMENTS GEOGRÀFICS: CM-077.

2) Illes.

Per a una estructura ubicada en una illa concreta però fora d'una ciutat, es qualifica d'acord amb les directrius per a la qualificació de les entitats en illes (vegeu ILLES: CM-079, sec. 2.d.).

c. Estructura en una ciutat.

Com a qualificador geogràfic s'empra el nom de la ciutat en la qual l'estructura es troba ubicada, tal com estigui establert en el catàleg d'autoritats de nom.

Si existeixen dues o més estructures amb el mateix nom en la mateixa ciutat, després del nom de la ciutat s'afegeix un espai, dos punts, un altre espai, i s'escriu el nom d'un carrer, per tal de crear un encapçalament únic i distintiu, per exemple, **Williamsburgh Savings Bank Building (Brooklyn, Nova York, Nova York : Broadway)** i **Williamsburgh Savings Bank Building (Brooklyn, Nova York, Nova York : Hanson Place)**. Quan es dona el cas en què estructures amb el mateix nom ocupen successivament el mateix emplaçament, s'afegeix al qualificador el període temporal que ha durat aquesta ocupació, per exemple, **Minnesota State Capitol (Saint Paul, Minnesota : 1883-1905)** i **Minnesota State Capitol (Saint Paul, Minnesota : 1905-)**.

Estructures ubicades a Londres, Anglaterra. Per a una estructura ubicada en la primitiva City de Londres o en un dels seus districtes municipals interiors, s'empra el qualificador (**Londres, Anglaterra**), per exemple, **Buckingham Palace (Londres, Anglaterra)**. Els districtes interiors de Londres són Camden, Greenwich, Hackney, Hammersmith i Fulham, Islington, Kensington i Chelsea, Lambeth, Lewisham, Southwark, Tower Hamlets, Wandsworth i Westminster. Per a una estructura ubicada en un dels districtes externs, s'usa com a qualificador el nom del districte tal com es troba establert en el catàleg d'autoritats de nom, per exemple, **Hampton Court (Richmond upon Thames, Londres, Anglaterra)**.

d. Edificis de fires i exposicions temporals.

Per als edificis temporals associats amb una exposició, fira, etc. concreta, es qualifica pel nom de l'exposició, tal com es troba establerta en el catàleg d'autoritats de nom, tot substituint per comes els dos punts o els parèntesis que formin part del nom. No es codifica per cap subcamp ni el qualificador ni cap dels elements que l'integren.
Exemples:

Encapçalament de nom per a l'exposició:

111 2# \$aExposition internationale\$d(1937 :\$cParís, França)

Edifici de l'exposició:

110 2# \$aPavillon de l'Espagne (Exposition internationale, 1937, París, França)

Encapçalament de nom per a l'exposició:

111 2# \$aNew York World's Fair\$d(1964-1965)

Edifici de l'exposició:

110 2# \$aNew Jersey Tercentenary Pavilion (New York World's Fair, 1964-1965)

e. Ponts i túnels.

Per als ponts i els túnels que enllacen dues ciutats o una ciutat amb una altra àrea o jurisdicció, com a qualificador geogràfic s'empra el nom de la ciutat amb la qual l'estructura es troba principalment associada, per exemple, **Golden Gate Bridge (San Francisco, Califòrnia)**. Si l'estructura s'associa amb dos llocs per igual, s'empren els dos, citats en ordre alfabètic, per exemple, **Westerscheldetunnel (Goes i Terneuzen, Països Baixos); Øresundsbron (Copenhagen, Dinamarca, i Malmö, Suècia)**.

f. conflicte.

Si es dona el cas que una estructura construïda segons aquestes directrius coincideix amb l'encapçalament d'una altra entitat, l'encapçalament que designa l'estructura s'ha de retocar de tal manera que passi a ésser un encapçalament únic. Hi ha dues possibles tècniques:

- S'afegeix com a qualificador el nom d'una jurisdicció més petita, com per exemple una comarca.
- S'assigna un terme genèric apropiat en català per designar la classe d'estructura de la qual es tracta, tot situant-lo dins del qualificador després del lloc, precedit

de dos punts, per exemple, (**França : Castell**). Si no existeix cap conflicte no s'afegeix cap terme per explicar de quina classe d'estructura es tracta.

Generalment, s'empra la primera tècnica quan les dues entitats en conflicte són del mateix tipus, per exemple, dos edificis. La segona tècnica s'empra quan les entitats en conflicte són de diferent tipus, per exemple, una ciutat i un edifici, o quan la primera tècnica no serveix per solucionar el conflicte. Per a les entitats que entren en conflicte dins d'una mateixa ciutat, vegeu sec. 3.c., esmentada abans.

4. REFERÈNCIES.

a. Referències EP (emprat per)

1) Formes variants del nom.

S'afegeixen camps 4XX per a les formes variants i alternatives del nom trobades mentre es realitza la investigació d'autoritats, inclosos els noms anteriors, les formes en llengua vernacle si el nom s'estableix en català, o la forma catalana si el nom s'estableix en la llengua vernacle.

2) Traducció i reordenació dels elements.

Si no es troba la forma catalana i, si l'encapçalament en la llengua vernacle inclou un terme genèric per al qual existeix una equivalència clara en català, el terme genèric es tradueix. *Exemple:*

110 2# \$aCastillo-convento de Calatrava la Nueva (Aldea del Rey, Castella-la Manxa)

410 2# \$aCastell-convent de Calatrava la Nueva (Aldea del Rey, Castella la-Manxa)

3) Nom propi en la posició inicial.

Si el nom de l'estructura té un terme genèric en primera posició seguit d'un nom propi, s'afegeix un camp 4XX amb el nom invertit, de tal manera que la part significativa del nom o el nom propi quedi en primer terme. No obstant això, s'omet qualsevol altre referència 4XX si el resultat de la inversió comença per la mateixa paraula. *Exemple:*

110 2# \$aCastillo-convento de Calatrava la Nueva (Aldea del Rey, Castella-la Manxa)

410 2# \$aCalatrava la Nueva, Castillo-convento de (Aldea del Rey, Castella-la Manxa)

410 2# \$aCastell-convent de Calatrava la Nueva (Aldea del Rey, Castella-la Manxa)

410 2# \$aCalatrava la Nueva, Castell-convent de (Aldea del Rey, Castella-la Manxa)
[Aquesta 410 **s'omet**, ja que el primer 410 comença per la mateixa paraula.]

4) Nom en la posició inicial

Si el nom de l'estructura té en primera posició un nom seguit d'un cognom, s'afegeix un camp 4XX que comenci amb el cognom. *Exemple:*

110 2# \$aJohn Hancock Center (Chicago, Illinois)

410 2# \$aHancock Center (Chicago, Illinois)

Si el nom de l'estructura donat en un camp 4XX comença per un nom seguit d'un cognom, s'afegeix un camp 4XX addicional que comenci amb el cognom.
Exemple:

110 2# \$aStill Bend (Two Rivers, Wisconsin)

410 2# \$aBernard Schwartz House (Two Rivers, Wisconsin)

410 2# \$aSchwartz House (Two Rivers, Wisconsin)

5) Edificis establerts com a adreces.

No s'afegeix un camp 4XX amb el numeral de l'adreça en paraules, exceptuant el cas en què aquesta forma es trobi en el document que s'està catalogant o en altres fonts que s'hagin consultat. *Exemple:*

110 2# \$a2040 Union Street (San Francisco, Califòrnia)

No s'afegeixen les formes següents a no ser que es trobin en el document que s'està catalogant o en altres fonts d'informació:

[410 2# \$aTwenty forty Union Street (San Francisco, Califòrnia)]

[410 2# \$aTwo thousand forty Union Street (San Francisco, Califòrnia)]

b. Termes genèrics.

Com a terme genèric 5XX es fa constar el **[tipus d'estructura]**.

- **Edificis públics.** El terme genèric **Edificis públics--[Lloc]** s'assigna a aquells edificis públics per als quals no es possible construir un terme genèric més específic **[Tipus específic d'edifici]--[Lloc]** ja que la seva única funció és albergar oficines del govern.
- **Ponts.** S'assigna el terme genèric **Ponts--[País o unitat politicoadministrativa de primer ordre]**. La modalitat de construcció del pont, per exemple, **Ponts suspesos**, no es fa constar en el terme genèric. Tampoc no es fa constar el cos d'aigua sobre el qual s'estén el pont.
- **Habitatges.** No s'ha d'emprar **Arquitectura domèstica--[Lloc]** com a terme genèric. Ara aquest encapçalament s'assigna per als estudis arquitectònics sobre un habitatge concret. A causa de la subjectivitat que implica jutjar què és una mansió, s'empra l'encapçalament **Habitatges--[Lloc]** i no **Mansions--[Lloc]** per als habitatges que es descriuen com a una mansió.

- **Residències oficials dels caps d'estat o d'altres membres del govern.** S'assignen dos termes genèrics: **Residències oficials--[Lloc]** i **[Tipus de cap d'estat o membre del govern]--Habitatges--[Lloc]**.
- **Edificis històrics.** No s'assigna l'encapçalament **Edificis històrics--[Lloc]** com a terme genèric. En canvi, es fa un terme genèric del tipus **[Tipus específic d'edifici]--[Lloc]**.
- **Edificis d'exposició temporals.** S'assigna com a terme genèric l'encapçalament **Exposicions--Edificis--[Lloc]**. No s'assigna com a terme genèric el nom de l'exposició.

5. DETALLS D'EDIFICIS.

a. Detalls d'edifici amb nom

Els detalls d'un edifici que són una part important del mateix s'entren directament pel seu nom, si el detall té un nom. S'empra, com a qualificador, el nom de l'edifici, generalment seguit de coma i de a localització geogràfica de l'edifici. Exemples d'aquest tipus de detalls són finestres, portes, portals, cúpules, habitacions. Només s'estableix un encapçalament si el detall té nom. Si l'obra tracta d'una part de l'edifici que no té un nom, assigneu l'encapçalament genèric adient i també l'encapçalament que designa el nom de l'edifici. *Model:*

1XX ## \$a [Nom del detall] ([Nom de l'estructura], [Qualificació geogràfica]*)

4XX ## \$a [Nom[s] variant[s]] ([Nom de l'estructura], [Qualificació geogràfica]*)

5XX X# \$wg\$a [Nom de l'estructura]

550 ## \$wg\$a [Tipus de detall]\$z[País]

*Si l'encapçalament per a l'estructura és un encapçalament de nom sense una qualificació geogràfica, l'element geogràfic s'omet.

b. Detalls d'edifici sense nom

Si el detall d'un edifici no té nom propi, no s'estableix un encapçalament separat per a ell. En canvi, s'assignen dos encapçalaments per esmentar el detall. *Exemple:*

650 #7 \$a[encapçalament genèric pel tipus de detall de l'edifici]\$z[Lloc]\$2lemac

610 27 \$a[encapçalament per a l'estructura principal]

6. PARTS D'ESTRUCTURES COMPLEXES.

La part component d'una estructura complexa també s'entra directament pel seu nom, segons el model indicat en la sec. 5, de més amunt, com per exemple, una pagoda que forma part del conjunt d'edificis d'un temple.

7. ASSIGNACIÓ D'ENCAPÇALAMENTS.

Per a les obres que tracten d'una estructura concreta s'assigna la combinació dels següents encapçalaments que es consideri adient:

6XX X7 \$a [Nom de l'estructura]\$2lemac

651 #7 \$a[Nom de la ciutat]\$xEdificis, estructures, etc.\$2lemac

Assigneu aquest encapçalament si l'estructura o l'edifici es troba ubicat en una ciutat i l'obra que s'està catalogant el tracta des d'un punt de vista arquitectònic, és a dir, si descriu l'estructura o l'edifici com a entitat física.

6X0 X7 \$a[Nom de l'arquitecte o de la firma arquitectònica]\$2lemac

Assigneu aquest encapçalament si l'obra tracta de l'estructura des del punt de vista arquitectònic, i si tenim a mà el nom de l'arquitecte o de la firma.

6X0 X7 \$a[Nom del propietari, resident, etc.]\$xResidències i indrets
freqüentats\$z[Lloc] 2lemac

Assigneu aquest encapçalament si l'obra tracta de la persona, família o grup que és propietari o resideix en l'estructura.

600 X7 \$a[Nom de la persona homenatjada]\$xMonuments\$z[Lloc]\$2lemac

Assigneu aquest encapçalament si l'estructura és un monument commemoratiu erigit en honor d'una persona concreta i si tenim a mà el nom de la persona.

6XX X7 \$a[Qualsevol tret especial o tema que s'adigui amb l'obra objecte de catalogació]\$2lemac

El nom de l'estructura, en el primer encapçalament esmentat més amunt, pot referir-se tant al nom d'una entitat establerta pels catalogadors descriptius i emprat pels catalogadors de matèries per a designar una estructura amb nom, per exemple, esglésies, museus, etc., com també per a l'encapçalament d'una estructura concreta establerta pels catalogadors de matèries segons les directrius del primer apartat d'aquesta concreció.

L'ordre dels encapçalaments assignats a una obra concreta depèn de l'èmfasi de l'obra i no cal que correspongui a l'ordre donat més amunt.

8. EXEMPLES.

151 ## \$aBrooklyn Bridge (Nova York, Nova York)

451 ## \$aPont de Brooklyn (Nova York, Nova York)

550 ## \$wg\$aPonts\$zNova York (Estat)

151 ## \$aPont-Neuf (París, França)

550 ## \$wg\$aPonts\$zFrança

151 ## \$aWestminster Bridge (Londres, Anglaterra)

451 ## \$aPont de Westminster (Londres, Anglaterra)

550 ## \$wg\$aPonts\$zAnglaterra

110 2# \$aCastillo de Ponferrada (Ponferrada, Castella i Lleó)

410 2# \$aCastell de Ponferrada (Ponferrada, Castella i Lleó)

410 2# \$aPonferrada, Castell de (Ponferrada, Castella i Lleó)

550 ## \$wg\$aCastells\$zCastella i Lleó

110 2# \$aSchloss Halbturn (Halbturn, Àustria)

410 2# \$aCastell Halbturn (Halbturm, Àustria)

410 2# \$aHalbturn, Castell (Halbturn, Àustria)

550 ## \$wg\$aCastells\$zÀustria

110 2# \$aChâteau de Versailles (Versailles, França)

410 2# \$aPalau de Versailles (Versailles, França)

410 2# \$aVersailles, Palau de (Versailles, França)

550 ## \$wg\$aPalaus\$zFrança

151 ## \$aYuan Ming Yuan (Pequín, Xina)

451 ## \$aAntic Palau d'Estiu (Pequín, Xina)

451 ## \$aJardins de la Perfecta Lluentor (Pequín, Xina)

550 ## \$wg\$aJardins\$zXina

550 ## \$wg\$aParcs\$zXina

110 2# \$aHerbert Hoover Memorial Building (Stanford, Califòrnia)

410 2# \$aHerbert Hoover Education Building (Stanford, Califòrnia)

410 2# \$aHoover Memorial Building (Stanford, Califòrnia)

550 ## \$wg\$aEdificis universitaris\$zCalifòrnia

110 2# \$aMaison Fornel (Quebec, Quebec)

410 2# \$aCasa Fornel (Quebec, Quebec)

410 2# \$aFornel, Casa (Quebec, Quebec)

410 2# \$aMaison Villeray (Quebec, Quebec)

410 2# \$aVilleray, Casa (Quebec, Quebec)

550 ## \$wg\$aHabitatges\$zQuebec (Província)

110 2# \$aWhite House (Washington, Districte de Colúmbia)

410 2# \$aCasa Blanca (Washington, Districte de Colúmbia)

550 ## \$wg\$aPresidents\$xHabitatges\$zWashington (Districte de Colúmbia)

110 2# \$aPedrera (Barcelona, Catalunya)

410 2# \$aCasa Milà (Barcelona, Catalunya)

410 2# \$aMilà, Casa (Barcelona, Catalunya)

550 ## \$wg\$aHabitatges\$zCatalunya

110 2# \$aVil·la Adriana (Tívoli, Itàlia)

410 2# \$aAdriana, Vil·la (Tívoli, Itàlia)

550 ## \$wg\$aPalaus\$zItàlia

551 ## \$wg\$altàlia\$xArqueologia

150 ## \$aHyman Liberman Memorial Door (South African National Gallery)

450 ## \$aLiberman Memorial Door (South African National Gallery)

550 ## \$wg\$aPortes\$zRepública de Sud-àfrica

510 2# \$wg\$aSouth African National Gallery

110 2# \$aPalau de Pedralbes (Barcelona, Catalunya)

410 2# \$aPalau Reial de Pedralbes (Barcelona, Catalunya)

410 2##\$aPedralbes, Palau de (Barcelona Catalunya)

550 ## \$wg\$aPalaus\$zCatalunya

550 ## \$wg\$aEdificis públics\$zCatalunya

150 ## \$aColumna Trajana (Roma, Itàlia)

450 ## \$aColonna Trajana (Roma, Itàlia)

450 ## \$aColumna de Trajà (Roma, Itàlia)

450 ## \$aTrajà, Columna de (Roma, Itàlia)

550 ## \$wg\$aColumnes\$zItàlia

550 ## \$wg\$aMonuments\$zItàlia

551 ## \$wg\$altàlia\$xArqueologia romana

150 ## \$aMur de les Lamentacions (Jerusalem)

450 ## \$aLamentacions, Mur de les (Jerusalem)

450 ## \$aLaments, Mur dels (Jerusalem)

450 ## \$aMur dels Laments (Jerusalem)

450 ## \$aMur Occidental (Jerusalem)

550 ## \$wg\$aMurs\$zJerusalem

151 ## \$aPlaza del Castillo (Pamplona, Navarra)

451 ## \$aCastillo, Plaza del (Pamplona, Navarra)

550 ## \$wg\$aPlaces\$zNavarra